

Vlaams
Parlement

vergadering **C212**
zittingsjaar 2019-2020

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Wetenschap en Innovatie

van 11 juni 2020

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Elke Sleurs aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de impact van de coronacrisis op het behalen van een einddiploma en de gevolgen daarvan voor de arbeidsmarkt – 2448 (2019-2020)	3
VRAAG OM UITLEG van Alessia Claes aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de noodzaak van competentieversterking bij werkgevers en werknemers – 2473 (2019-2020)	4
VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het door Agoria gelanceerde programma DigiCoach – 2404 (2019-2020)	7
VRAAG OM UITLEG van Ilse Malfroot aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het cumuleren van de coronahinderpremie met een pensioen – 2449 (2019-2020)	10
VRAAG OM UITLEG van Maaïke De Vreese aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over openbare aanbestedingen in 'koop lokaal'-tijden – 2458 (2019-2020)	13
VRAAG OM UITLEG van Maaïke De Vreese aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de impact van de coronacrisis op de beleveniseconomie – 2472 (2019-2020)	19
VRAAG OM UITLEG van Maurits Vande Reyde aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de werkzaamheden van het economisch relancecomité – 2476 (2019-2020)	
VRAAG OM UITLEG van Maurits Vande Reyde aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het industriebeleid en het industrieforum – 2477 (2019-2020)	21
VRAAG OM UITLEG van Steven Coenegrachts aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de erkenning van Limburg als ontwrichte zone – 2495 (2019-2020)	26

**VRAAG OM UITLEG van Elke Sleurs aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de impact van de coronacrisis op het behalen van een einddiploma en de gevolgen daarvan voor de arbeidsmarkt
– 2448 (2019-2020)**

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: Mevrouw Sleurs heeft het woord.

Elke Sleurs (N-VA): Minister, de arbeidsmarkt is zich langzaamaan aan het herstellen in de huidige crisis. Laten we hopen dat het daarbij blijft, dat we geen herval moeten meemaken. Ik wil u specifiek vragen of u een zicht hebt op de impact van de voorbije crisis op het al dan niet behalen van het einddiploma, want dat kan natuurlijk ook een impact hebben op onze arbeidsmarkt. Hebt u bijvoorbeeld signalen dat er minder studenten zullen afstuderen? Zo ja, welke impact denkt u dat dat zal hebben op het invullen van de huidige of de nieuwe vacatures? Met andere woorden, is er al dan niet een toenemende wanverhouding tussen de vacatures en het aantal werkzoekenden door toedoen van de coronacrisis, die nog steeds bezig is? Indien dat het geval zou zijn, op welke manier zal de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) dat aanpakken?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega Sleurs, eigenlijk hebben we op dit ogenblik nog niet echt een zicht op de impact van de coronacrisis op de studieresultaten of de vroegtijdige schooluitval van jongeren, maar dit is wel een heel belangrijk item. Ik heb vorige week al een aantal zaken aangehaald in mijn antwoord op vraag 2374 van Collega Gennez. Uit de data-uitwisseling tussen VDAB en Onderwijs blijkt dat er tot op vandaag nog geen drastische toename qua vroegtijdig schoolverlaten is. We mogen echter geen victorie kraaien. Anders zou u mij de vraag niet hebben gesteld, natuurlijk. De uitgebreide data over de schoolverlaters voor het schooljaar 2019-2020 zullen immers nog een paar maanden op zich laten wachten.

De ratio tussen het aantal werkzoekenden en het aantal vacatures is de afgelopen maanden sterk gewijzigd, maar is in mei ook in belangrijke mate opnieuw verbeterd. Het aantal werkzoekenden is in de laatste twee maanden van maart en de eerste week van april sterk gestegen omdat in heel veel sectoren uitzendopdrachten niet werden verlengd. Het aantal nieuwe vacatures is tijdens dezelfde periode ongeveer gehalveerd. Dat heeft een impact gehad op de kansen voor werkzoekenden om werk te vinden. Ook de uitstroom naar werk van werkzoekenden lag in maart en april veel lager dan normaal. In mei zien we echter een licht herstel. Het aantal nieuwe werkzoekenden evolueerde al in april opnieuw naar een normaal niveau. Dat betekent dat we na het initiële jobverlies van voornamelijk uitzendcontracten voorlopig nog geen significante impact op de werkloosheid zien van herstructureringen of ontslagen, al is de verwachting wel dat die zich de komende maanden zal manifesteren.

De vacaturemarkt en de uitstroom naar werk van werkzoekenden daarentegen, herstelden zich in mei. Het herstel was niet volledig tot op het niveau van de periode voor de crisis, maar wel voldoende om de werkloosheid in mei opnieuw te doen dalen. Het blijft afwachten hoeveel personen in tijdelijke werkloosheid nu daadwerkelijk naar hun job zullen kunnen teruggaan of in de werkloosheid zullen belanden. Een eventueel lager aantal afgestudeerde studenten zal voor de arbeidsmarkt niet meteen een probleem stellen, maar nogmaals, dat is koffiedik kijken. Ik hoop daarover in het najaar meer gefundeerde uitspraken te kunnen doen en u dan ook correct te kunnen informeren.

Wat VDAB betreft, verwijs ik naar het zeer uitgebreide antwoord dat ik vorige week gaf op de vraag van mevrouw Gennez.

De voorzitter: Mevrouw Sleurs heeft het woord.

Elke Sleurs (N-VA): Minister, dank u wel voor uw antwoord. De vraag van mevrouw Gennez sluit hier zeker deels bij aan. Ik denk dat het inderdaad een belangrijke problematiek is. Het is inderdaad nog heel vroeg om te zien waar we naartoe gaan, maar ik denk dat het belangrijk is dat men dit goed blijft monitoren, zodat ook de Vlaamse overheid via de kanalen die er allemaal bestaan zeer snel kan inspelen op bepaalde evoluties qua schoolverlaten of vacatures die niet ingevuld raken. Ik blijf dit echter verder opvolgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Alessia Claes aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de noodzaak van competentieversterking bij werkgevers en werknemers – 2473 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Alessia Claes (N-VA): Uit een onderzoek van de Antwerp Management School in samenwerking met De Tijd en hr-dienstverlener SD Worx blijkt dat een op tien werknemers zijn competenties op de werkvloer als overbodig beschouwt. Ze vinden niet dat hun capaciteiten passen bij de ontwikkelingen van het bedrijf. Dit blijkt vooral het geval te zijn bij werknemers die al lang dezelfde job uitoefenen en werknemers die routinetaken uitvoeren, bij administratief medewerkers, pakjesbezorgers of winkelbedienden.

Ook een op acht werknemers geeft aan dat zij vinden dat hun vaardigheden niet langer gegeerd zijn op de arbeidsmarkt. Ze stellen moeite te hebben om de ontwikkelingen in hun vakgebied te volgen en vrezen voor hun job bij een reorganisatie van het bedrijf.

Het zijn niet alleen de werknemers die twijfelen aan hun eigen competenties, ook bijna een op drie werkgevers maakt zich zorgen over de interne inzetbaarheid van hun medewerkers. Zij vrezen hun werknemers niet te kunnen inzetten in andere functies indien dit nodig zou blijken. Meer dan een op drie werkgevers vreest dat heel wat werknemers op termijn overbodig zullen worden als gevolg van de technologische ontwikkelingen. Medewerkers toekomstbestendig maken blijft dan ook ontegensprekelijk een gedeelde verantwoordelijkheid.

Minister, een mentaliteitswijziging voor het levenslang leren start bij het erkennen van de noodzaak om de competenties blijvend te versterken. Wat zult u ondernemen om werknemers en werkgevers te sensibiliseren om blijvend te investeren in competenties in functie van de jobs van de toekomst?

Hoe kunnen we de inzetbaarheid van werknemers op de interne en externe arbeidsmarkt verhogen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Claes, bedankt voor deze zeer interessante vraag. In uw toelichting gaf u al aan dat medewerkers toekomstbestendig maken een enorme uitdaging blijft, zeker als uit hetzelfde onderzoek blijkt dat zowat de

helft van de werknemers – 51 procent – en van de leidinggevendenden – 57 procent – aangeeft dat leren omgaan met verandering de belangrijkste vaardigheid is voor de toekomst. Ik ben het daarmee eens.

De bevraging waarop het onderzoek is gebaseerd werd afgenomen in februari 2020, vlak voor de coronacrisis. Ik neem aan dat iedereen sindsdien een enorme wake-upcall heeft gekregen dat dit in een snel veranderende samenleving inderdaad een zeer belangrijke vaardigheid is.

De resultaten uit het geciteerde onderzoek kunnen ook positief geïnterpreteerd worden. Een aandeel van de werknemers ziet namelijk in dat zijn of haar competenties verouderd zijn. Dit eigen loopbaaninzicht kan net een belangrijke basis vormen voor het bewust volgen van opleidingen door werknemers of het aanbieden van bepaalde opleidingen door werkgevers.

Gisteren is trouwens het eerste monitoringsrapport van het Departement Werk en Sociale Economie en het Steunpunt Werk gepubliceerd. Ik raad iedereen aan om dat zeer boeiende document te lezen. Daaruit blijkt dat werknemers vooral opleiding volgen om hun huidige job beter te doen en minder vanuit loopbaanperspectief.

Ook werkgevers geven nog al te vaak opleiding die vooral gericht is op technische, praktische en jobspecifieke competenties die nodig zijn voor de huidige job. Wanneer werkgevers moeten aangeven welke competenties belangrijk zullen zijn in de toekomst, noemen ze andere competenties, zoals werken in teamverband en probleemoplossend denken. Maar het aandeel bedrijven dat hier specifiek gericht opleidingen voor aanbiedt, is veel kleiner.

Zowel werknemers als werkgevers moeten dus nog de vertaling maken van het inzien van competentienoden naar het volgen en aanbieden van de juiste opleidingen.

Wij maken deze legislatuur verder werk van een competentieprognosemodel. Op macroniveau zal dit zijn verdere uitrol krijgen binnen het vernieuwd Steunpunt Werk. Op korte termijn, nog deze zomer, zal er ook een ESF-oproep (Europees Sociaal Fonds) gelanceerd worden waarbij partnerschappen van bedrijven, innovatieactoren, onderwijs- en opleidingsactoren en sociale partners aan de slag gaan met prognoses in een bepaalde sector, cluster, innovatie of regio. Naast de studie van de prognose zal in een tweede fase van deze oproep ook ruimte zijn voor de doorvertaling van de competenties van de toekomst naar bedrijven.

Daarnaast wordt op dit moment de gezamenlijke visie op levenslang leren gefinaliseerd, waaruit ook een pak acties zullen volgen.

Hoe kunnen we de inzetbaarheid verhogen? We plannen tijdens deze legislatuur een opleidingsoffensief. Dat zal na corona meer dan ooit nodig zijn. In eerste instantie is dit gericht op kwetsbare werknemers, mensen die kwalificatieveroudering riskeren of – mede door de coronacrisis – hun job dreigen te verliezen. We nemen het initiatief vanuit verschillende invalshoeken, namelijk eerst en vooral het aanbod. We bekijken hoe de bestaande opleidingsdatabanken van VDAB en de Vlaamse opleidingsincentives het aanbod aan arbeidsmarktgerichte opleidingen beter zichtbaar kunnen maken. Tweede invalshoek is de vraag. De vernieuwde opleidingsincentives die op 1 september van start zijn gegaan, bieden ondersteuning voor wie een opleiding wil volgen. We bekijken samen met de sociale partners of we het Vlaams opleidingsverlof voor de door de coronacrisis getroffen groepen nog kunnen uitbreiden. Zoals reeds in de plenaire vergadering gezegd, zijn deze gesprekken lopende en ga ik hier geen voorafname op doen.

Dit past voor mij ook in mijn ambitie om de Vlaming aan te moedigen om zijn loopbaan zelf in handen te nemen. Zo zetten we de werknemers aan om te groeien

doorheen hun loopbaan en een job uit te oefenen die aansluit bij hun competenties en aspiraties. VDAB is ondertussen loopbaanregisseur geworden en zal een aanbod ontwikkelen om mensen duidelijk te maken welke jobs aansluiten bij bepaalde competenties en welke competenties nodig zijn om bepaalde jobs uit te oefenen. Zo kunnen mensen zich goed bijscholen. Ook via de loopbaancheques bieden we burgers de mogelijkheid om na te denken over hun loopbaan.

Via de projecten in het kader van 'Focus op talent' ondersteunen we burgers en ondernemingen om de talenten op de arbeidsmarkt te zien en in te zetten op de arbeidsmarkt. Zo verhogen we de inzetbaarheid van werknemers, maar ook het inclusief vermogen van de arbeidsmarkt om elke werknemer in te zetten. Op iets langere termijn bekijken we hoe we de ondersteuningsinstrumenten kunnen bundelen in een leer- en loopbaanrekening. U zult wellicht gezien hebben dat het Vlaams netwerk van ondernemingen (Voka) dat gisteren ook op Twitter naar voren schoof, een soort van MyPension voor levenslang leren. Ik sta daar voor 300 procent achter, maar dat realiseren is een huzarenstukje waarvoor ik me zal inspannen.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Allessia Claes (N-VA): Minister, ik dank u voor de antwoorden. De coronacrisis heeft een enorme impact gehad op de arbeidsmarkt en onze economie. Dat zal ook gevolgen hebben voor het versterken van onze competenties. In het verleden hebben we ons vooral beziggehouden met de klassieke opleidingen, vooral gefocust op functies. Het is nu duidelijk geworden dat we breder moeten kijken, dat er meer mogelijkheden zijn. We hebben ook gezien dat meer mensen de weg vinden naar het online leren in tijden van crisis. Ik denk ook dat we ons niet te hard moeten focussen op het uitvoeren van een bepaalde functie, maar dat we moeten kijken naar het breder inzetten in een functie, in een bedrijf of tussen verschillende bedrijven. Een breder opleidingspakket kan onder andere ook bijdragen aan de voldoening in het uitoefenen van een job.

Met de toenemende digitalisering en technologische ontwikkelingen stellen we twee soorten jobs voor. We hebben het daar al eens over gehad. Banen die zullen verdwijnen en jobs van de toekomst die er bij zullen komen. Als jobs verdwijnen, zal dat het gevolg zijn van technologische ontwikkelingen, robots, artificiële intelligentie. De jobs van de toekomst zijn totaal nieuwe jobs, waarvan we misschien nu nog niet goed weten wat ze gaan inhouden.

Er zijn ook beroepen die een enorme transformatie zullen ondergaan. Er is op Jobat een artikel verschenen over vijftien jobs van de toekomst. Ik zal ze niet allemaal oplijsten, maar wil er wel een paar opnoemen die heel vernieuwend klinken: 3D-printklusjesman, adviseur in culturele vaardigheden, Skype-trainer dat zeker in deze virtuele tijden van belang kan zijn. Het lijkt een beetje sciencefiction, maar het zijn wel jobs die binnenkort ingevuld zullen moeten worden. Het zijn jobs waar we de mensen nu al stilletjes aan op kunnen voorbereiden. Dat kan door bij te scholen en hen hierin te ondersteunen.

Minister, we moeten deze jobs van de toekomst meer tastbaar maken, want zo zullen de mensen ook inzien dat ze zichzelf niet uit de markt moeten prijzen, want wie stilstaat zal op termijn ook niet meer mee kunnen. Welke maatregelen zult hiervoor treffen?

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Ik vond de vraag eigenlijk ook zeer interessant. Minister, ik kijk uit naar uw opleidingsdatabank. Ik vind het immers zeer interessant dat er toch mogelijkheden zouden zijn om na te gaan welke opleiding men kan volgen en voor wie die bestemd is, zowel voor de werkgever als de werknemer. Momenteel worstel ik immers ook met dat probleem, en ik niet alleen, denk ik. Het probleem

van de opleidingen is eigenlijk dat een kat er haar jongen niet meer in terugvindt, hoewel het aanbod erg groot is. Die databank zou dat zeker en vast kunnen verhelpen. Mijn vraag is echter: via welke kanalen gaat men die werknemers en die werkgevers bereiken? Hoe gaat men de weg naar die opleidingsdatabank tonen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, bedankt voor de opmerkingen. Collega Claes, die 4 miljoen euro die is vrijgemaakt voor VDAB, dat is natuurlijk niet onbelangrijk om het online aanbod een stukje groter te maken. Het matchen van jobs en opleidingen zal vooral van belang zijn. We zijn dat nu ook aan het onderzoeken. Niet alle opleidingen zijn even relevant en interessant. Het is niet omdat je een opleiding volgt, dat het allemaal in orde is. Het hangt een beetje af van wat je doet.

Jobs en taken veranderen ook heel snel. Om het bijzonderste voorbeeld te geven, vier maanden geleden had niemand gehoord van een coronatracer, en nu is dat plots een job geworden voor allerlei mensen. Die wendbaarheid en die basisskills die men nodig heeft, zullen in de toekomst dus zeker ook van belang zijn.

We hebben al een aantal maatregelen genomen, maar 'opleiden, opleiden, opleiden' wordt het mantra. Dat is omscholen en bijscholen. VDAB krijgt meer taken, maar, en zo kom ik tot de vraag van collega Malfroot, het in kaart brengen van wat er bestaat, is nog iets anders dan de loopbaanrekening. Die loopbaanrekening is eigenlijk het ideaal. Zo kan iemand die werkt, weten wat er allemaal nuttig is voor hem of wat zijn mogelijke loopbaanperspectieven zijn, maar de eerste stap die we zullen zetten, is het in kaart brengen van wat er bestaat. Wie nu op het internet gaat zoeken naar iets interessants om te doen, kan dat immers nog niet doen met één druk op de knop. Ik zou willen dat die opleidingen in het kader van levenslang leren op één plaats zijn verzameld en daar kunnen worden gevonden. Daar zal een kat haar jongen in kunnen terugvinden. Collega Malfroot, dat zal al voor een stukje uw probleem verhelpen. Nogmaals, een loopbaanrekening is het beste. Dat staat ook in het regeerakkoord. Zo kan je dat immers op je eigen profiel kijken. We starten echter met het in kaart brengen van de zaken die er zijn, en daarvoor is ook in extra budgetten voorzien.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Allessia Claes (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord op mijn vragen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het door Agoria gelanceerde programma DigiCoach – 2404 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Goedemorgen. Deze vraag sluit uiteraard vrij goed aan bij de vorige vraag, van collega Claes. Ik zal proberen het verbloemend te verwoorden, anders wordt de minister weer een beetje kribbig, heb ik de indruk.

De voorzitter: Wat een vooroordelen.

Andries Gryffroy (N-VA): Ze heeft gisteren duidelijk gezegd in de plenaire vergadering dat mijn woorden te hard zijn.

De voorzitter: Maar u kunt daar opleiding en vorming voor volgen.

Andries Gryffroy (N-VA): Neen, zij kan misschien opleiding en vorming volgen om mij beter te begrijpen.

Op woensdag 27 mei heeft Agoria een nieuw programma gelanceerd, DigiCoach genaamd, om bedrijven te helpen bij hun digitalisering en hen in contact te brengen met leveranciers van digitale toepassingen. Agoria krijgt daarvoor de steun van zowel de Vlaamse, de Waalse als de Brusselse ministers van Economie, die ook peters en meters zijn van het project.

Concreet bevat het DigiCoach-programma een aantal onlinetoepassingen die gratis ter beschikking worden gesteld aan kmo's en aan alle bedrijven in het land. Bij de lancering van het project riep Agoria de politieke wereld, werknemers- en werkgeversorganisaties en de privésector op om de digitale transformatie van bedrijven samen te begeleiden en te dynamiseren door deel te nemen aan het programma.

Heet concreet bestaat het DigiCoach-programma uit drie luiken. DigiScan geeft de mogelijkheid aan een bedrijf om zichzelf te evalueren op het vlak van digitale transformatie. DigiSkills geeft de werknemers van een bedrijf inzicht in hun eigen digitale vaardigheden. DigiConnect helpt de bedrijven om op een gestructureerde manier de weg te vinden naar leveranciers van digitale technologie.

Het is al vaak gezegd, maar digitalisering zal een belangrijke rol gaan spelen in de economische relance na de coronacrisis.

Minister, aangezien de aankondiging nogal algemeen is opgesteld, ben ik geïnteresseerd om te weten hoe de samenwerking precies zal verlopen en wat u zelf verwacht van dit project.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik wil beginnen met te melden dat de samenwerking met Agoria rond digitalisering al heel ver teruggaat. Ik heb al wat kilometers op mijn teller en dus ervaring uit het verleden. Vlaanderen heeft heel wat initiatieven gesteund en we appreciëren dat Agoria ook zelf sterk inzet op de verdere digitalisering van Vlaamse bedrijven.

Agoria zal het DigiCoach-programma mee inzetten bij het invullen van zijn rol als dienstverlener binnen een breder consortium van het vernieuwde contract ondernemerschap en innovatieversnelling. Het is de bedoeling dat de Vlaamse Regering dit contract zeer snel gunt. De toewijzing van de aanbesteding heeft inmiddels een positief advies gekregen van de Inspectie van Financiën en een begrotingsakkoord is aangevraagd.

Agoria stelt het DigiCoach-programma ook gratis ter beschikking voor de partners. Hierdoor kunnen intermediaire actoren, zoals de vzw Team Bedrijfstrajecten – de VLAIO-frontoffice (Agentschap Innoveren en Ondernemen) – het DigiCoach-programma meenemen in hun toolbox. Waar nodig en relevant zal VLAIO de DigiCoach-instrumenten ook breder kenbaar maken binnen het VLAIO-netwerk.

Het DigiCoach-programma past dus in onze ambitie om de volgende jaren zo veel mogelijk Vlaamse bedrijven aan te zetten tot de noodzakelijke digitale transformatie.

Het uitvoeren van een maturiteitsscan is dikwijls een eerste stap van een vaak complex proces. Een dergelijke scan draagt bij tot het inspireren en sensibiliseren van ondernemingen. De dienstverleners in het vernieuwd contract ondernemerschap

staan samen met onder andere de hogescholen en proeftuinen klaar om de ondernemingen in een volgende stap beter te begeleiden om van hun digitale transformatie een succes te maken.

Via de gratis toegankelijke tool DigiConnect zullen bedrijven voor de uitvoering van hun digitaliseringsproject op een gestructureerde manier beter de weg vinden naar private leveranciers van digitale technologie. Hierdoor kan ook de markt van private aanbieders in Vlaanderen versterkt worden.

Agoria biedt ook een instrument aan om de digitale competenties van medewerkers te screenen, en dat is een goede zaak. Die tool kan mensen aanzetten om bijscholingen te volgen en zou de digitale vaardigheden op niveau kunnen brengen. Men kan immers maar succesvol digitale toepassingen implementeren in bedrijven als de mensen er ook mee kunnen werken.

Wat mij betreft, zijn de DigiCoach-tools complementair met de plannen om met het VLAIO-netwerk in te zetten op de verdere verspreiding van digitale applicaties in onze kmo's. We zullen daar ook samen met de partners van VLAIO optimaal gebruik van maken.

Een voorbehoud, mijnheer Gryffroy: het dossier moet nog goedgekeurd worden door de regering.

De voorzitter: Mijnheer Gryffroy, u bent ongetwijfeld een gelukkig man.

Andries Gryffroy (N-VA): Wanneer VLAIO het DigiCoach-programma gratis ter beschikking stelt, waarom moet er dan nog een akkoord zijn van de Vlaamse Regering? Of past dit verhaal binnen een groter geheel dat dan toegewezen zal worden aan Agoria? Of staat dat los van elkaar? Ik denk dat we het over twee verschillende zaken hebben. Voor mij is het even niet duidelijk: ik stel een vraag over DigiCoach en u begint ook nog over een ander programma dat binnenkort door de regering zal worden goedgekeurd.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Dit is een interessante vraag. Ik had onlangs ook een schriftelijke vraag gesteld en uit het antwoord bleek dat de digitaliseringsgraad van Vlaamse bedrijven inderdaad nog beperkt is, zeker voor kleinere bedrijven. In de beleidsnota is de oprichting van een laagdrempelig Digital Experience Labs opgenomen. Dat moet ervoor zorgen dat Vlaamse bedrijven, maar ook bijvoorbeeld lokale besturen, de kans krijgen om te experimenteren met allerlei toepassingen op het vlak van digitale ondersteuning. Wat is de stand van zaken daarvan? Is er al zicht op de concrete uitwerking?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik denk dat ik zelf voor verwarring heb gezorgd, mijnheer Gryffroy. Dat kan gebeuren. Uw luisterend oor zet mij echter onmiddellijk terug op de juiste weg.

Het is zo dat we nu het vernieuwde contract ondernemerschap en innovatieversnelling gaan gunnen. Dat is een heel groot contract dat bepaalt hoe de dienstverlening in de komende jaren zal gebeuren door heel veel partners. Agoria is een van die partners. Ze zullen sowieso een stuk van het contract – ik mag natuurlijk niet op de beslissingen vooruitlopen – gegund krijgen. DigiCoach zullen ze mee inzetten om de opdracht die ze zullen krijgen, uit te voeren. DigiCoach staat echter ook op zichzelf. Ik heb me onzorgvuldig uitgedrukt omdat u vroeg hoe dit zich tot alles verhoudt. Dit zal door Agoria mee uitgerold worden in het kader van de opdracht die ze nog moeten krijgen. Het programma op zich is in orde.

Mijnheer Vande Reyde, er wordt tegen de zomer een oproep voorbereid voor Digital Experience Labs.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Ik was inderdaad eventjes het noorden kwijt, maar nu ben ik terug mee. Het een maakt onderdeel uit van het ander, maar DigiCoach kan ook op zich bestaan. Het is een zeer goed initiatief dat Agoria toepasbaar wil maken voor haar leden. Agoria is geen Vlaamse organisatie, maar werkt ook voor Brusselse en Waalse bedrijven. Ik vind het ook goed dat men werkt op de drie basispunten, zijnde de scan, de skills van de werknemers en nagaan hoe goed men zelf geconnecteerd is met de buitenwereld.

Zoals de heer Vande Reyde zegt, is de digitalisering bij bedrijven nog niet denderend. We kunnen het niet vergelijken met bijvoorbeeld de Baltische Staten. Er is nog heel wat werk en al wat we kunnen doen op dat vlak, is meegenomen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ilse Malfroot aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het cumuleren van de coronahinderpremie met een pensioen – 2449 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Minister, u hebt wellicht ook het artikel gelezen in de krant van caféuitbaters Julien en Rita die verklaren dat zij als gepensioneerden toch een café hebben, maar geen recht hebben op de hinderpremie omdat ze een pensioen ontvangen. Tot nu toe werd elke premie die Julien aanvraag geweigerd. Hij stelt: "Ik heb dus altijd gewerkt en belastingen betaald. Nu heb ik steun nodig van de staat en blijf ik in de kou staan, terwijl de rekeningen wel betaald moeten worden." Omdat hij gepensioneerd is en een pensioen trekt, heeft hij dus geen recht op de hinderpremie. Geen eenmalige 4000 euro, geen steun van 160 euro per dag, zoals andere horeca-uitbaters, en ook geen overbruggingsrecht.

Dergelijke verhalen horen we ook bij andere gepensioneerden die, omdat ze een klein pensioen hebben, nog altijd een bijverdienste zoeken.

Minister, waarom wordt de hinderpremie, ondanks het feit dat ze even hoge kosten hebben als andere zelfstandigen, niet toegekend aan gepensioneerden die hun pensioen combineren met een job?

Hoeveel van die premies werden om deze reden geweigerd?

Bent u zich bewust van de financiële put die deze beslissing voor bepaalde gepensioneerde ondernemers met zich meebrengt?

Bent u ertoe bereid om voor gepensioneerden eventueel ergens in een tegemoetkoming te voorzien?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Bij de hinderpremie is in het besluit van de Vlaamse Regering (BVR) bepaald dat enkel zelfstandigen in hoofdberoep of een zelfstandige in bijberoep, mits zij net zoals een zelfstandige in hoofdberoep volwaardige sociale bijdragen betalen, in aanmerking komen voor de premie. Dat is zo, omdat het om

een heel substantiële vergoeding gaat: 4000 euro plus 160 euro per sluitingsdag die normaal gezien geen sluitingsdag zou zijn, allemaal belastingvrij. Er is dus expliciet voor gekozen om deze premie voor te behouden voor ondernemers die een volwaardige sociale bijdrage betalen, omdat we echt van oordeel zijn dat er een belangrijk verschil is tussen een ondernemer die hoofdzakelijk moet leven van zijn onderneming, en een ondernemer die nog kan beschikken over een ander inkomen.

Maar, collega Malfroot, uiteraard hebben we ook aan de situatie gedacht die u beschrijft. Ook gepensioneerden die als zelfstandigen bijverdienen, kunnen in aanmerking komen voor ondersteuning, via de compensatiepremie. Bij de compensatiepremie komen ook zelfstandigen in bijberoep onder bepaalde voorwaarden in aanmerking, ofwel als ze een omzetsdaling van minstens 60 procent kunnen aantonen in de periode van 14 maart tot 30 april, ofwel bij een verplichte sluiting.

Wat hebben we dus gedaan? De hinderpremie – 4000 euro basispremie plus 160 euro per sluitingsdag – hebben we voorbehouden voor zelfstandigen in hoofdberoep. De andere zelfstandigen die verplicht moesten sluiten, kunnen een beroep doen op de compensatiepremie. Het is belangrijk om dat ook aan de mensen mee te geven, maar het zou kunnen dat het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) na het krantenartikel al contact opgenomen heeft – dat weet ik niet.

Een zelfstandige die in 2019 een beroepsinkomen had tussen 6996,89 euro en 13.993,78 euro en geen loontrekkende is, wordt bij de compensatiepremie gelijk behandeld als een zelfstandige in bijberoep. In dat geval bedraagt de premie 1500 euro in de plaats van 3000 euro.

Omdat het hier om een café gaat, dat dus verplicht moest sluiten, moet er geen omzetsdaling worden aangetoond, want dat is bij een verplichte sluiting sowieso het geval. Ik ken het dossier natuurlijk niet in detail, maar die mensen zouden in aanmerking moeten komen voor de compensatiepremie. Ook voor de tweede tranche geldt dat nog: als ze open zijn, maar een omzetverlies lijden ten opzichte van vorig jaar, dan gelden dezelfde voorwaarden.

Hoeveel premies om deze reden geweigerd werden, kunnen we niet weten, omdat je geen aanvraag kon indienen. Doordat de betrokkenen gepensioneerd waren, zal die onontvankelijk verklaard zijn. Maar ze kunnen dus wel de compensatiepremie aanvragen.

Wat uw derde en vierde vraag betreft, hoop ik dat ik heb aangegeven hoe we de groep opgevangen hebben en hoe we hen een duwtje in de rug willen geven. Zeker rond de aanpak van gepensioneerden is vrij lang gediscussieerd, omdat we natuurlijk één lijn wilden trekken. Hetzelfde geldt trouwens voor studenten-ondernemers, want er zijn ook studenten die een café openhouden. Dat is een beetje dezelfde situatie en ook daar verloopt de oplossing via de compensatiepremie.

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Dank u wel, het stelt mij gerust dat ze dan toch in aanmerking komen voor iets, want het heeft natuurlijk ook te maken met het feit dat zij ook sociale bijdragen moeten betalen, zoals een zelfstandige in bijberoep. Maar vanwege dat pensioen gaat dat niet, omdat ze dan maar 14,7 procent van hun netto belastbaar beroepsinkomen als sociale bijdrage betalen. Ze kunnen dus niet zoveel betalen als een zelfstandige in hoofdberoep.

Het is een beetje vergelijkbaar met de zelfstandigen in bijberoep. Zij hebben ook nog een inkomen naast hun zelfstandige activiteiten.

Minister Hilde Crevits: Op hen passen we dezelfde regels toe.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Het is goed dat ze toch in aanmerking kunnen komen, want er zijn wel wat klachten uit de sector. Ik zal de mensen in kwestie hiervan zeker op de hoogte stellen. Bedankt voor uw positieve bijdrage.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Ik vind dat we hier toch wel wat voorzichtig moeten zijn.

Men kan altijd wel iemand vinden die net naast die mogelijke premies of naast de minderhinderpremie valt, maar dan vergeet te denken aan de compensatiepremie. Ik heb de recente discussie meegemaakt over mensen die hier wonen, maar in het buitenland werken. Zij kunnen wel een premie op hun energie- en waterfactuur aanvragen, maar dat ene verhaal wordt dan altijd enorm uitvergroot. Er worden pagina's over geschreven in de kranten, waardoor het publiek zegt dat het niet fair is wat de regering doet.

Er zijn ook omgekeerde verhalen en die moeten ook soms eens in de media komen. Gisteren kreeg ik een e-mail van twee ambtenaren die niet tijdelijk werkloos zijn en die al jaren in bijberoep een B&B openhouden, en daarvoor de noodzakelijke sociale bijdragen betalen. Uiteraard moeten ze nu hun B&B sluiten, maar ze hebben wel hun compensatiepremie gekregen. Die mensen hebben wellicht kosten gehad die blijven doorlopen, maar ook niet in verhouding. Ze hebben altijd een bepaald inkomen. En dat verhaal wordt dan niet verteld.

Er zijn dus ook winnaars in dat systeem. Ik word er soms moedeloos van, van altijd die kleine negatieve verhaaltjes te vertellen, over de cafébaas die personeel verliest en zijn geld niet krijgt, terwijl, als je goed oplet, je dat geld wel kunt krijgen. De verhalen van mensen die wel langs de kassa zijn gepasseerd en misschien wel meer kregen dan ze nodig hadden, die worden niet verteld. Dit wou ik nog even meegeven.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Gryffroy, u hebt natuurlijk een punt. Ik ben het al zo lang gewoon dat als je iets doet, het in het beste geval een paar dagen goed gaat en dan vindt iedereen dat een goede maatregel, maar ik heb al evenveel commentaar gekregen over mensen die te veel krijgen als over mensen die te weinig krijgen. De belangrijkste conclusie is dat forfaitaire maatregelen niet te lang mogen duren. Daarom heeft de regering gezegd: dit is de laatste tranche.

Waarom hebben we nog maatregelen genomen? Omdat we merkten dat het ook bij de opstart van de horeca over een hele grote hap gaat uit wat we tot nu toe hebben gegeven. Er zitten heel wat beperkingen op, er zijn ook nog ondernemingen die verplicht gesloten blijven, maar hierna is het gedaan. We kunnen ook niet alle schade dekken.

In het algemeen merk ik dat er bij het brede veld veel appreciatie is voor de efficiëntie waarmee en het tempo waaraan er steun is gegeven in moeilijke tijden. Mijnheer Gryffroy, een vraag die wordt gesteld, geeft me ook de gelegenheid om een antwoord te geven. Daarmee kun je problemen of zorgen uit de wereld proberen te helpen. En dat is dan weer positief.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Maaïke De Vreese aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over openbare aanbestedingen in 'koop lokaal'-tijden – 2458 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaïke De Vreese (N-VA): Tijdens deze coronacrisis zijn er heel wat problemen geweest bij de aankoop en de levering van mondmaskers. Men spreekt over de mondmaskersaga en die is jammer genoeg ook nog niet ten einde. Denken we maar aan de berichten over de te lange levertijden, het ontbreken van de productiecapaciteit in Vlaanderen, problemen met de kwaliteitsgarantie en de samenwerking met bedenkelijke ondernemingen.

Er was het voorbeeld van een louche buitenlands postbusbedrijf met onrealistische levertermijnen dat een openbare aanbesteding binnenhaalt, terwijl we een pak uitstekende Vlaamse bedrijven hebben met goede referenties en ervaringen.

Daarnaast zien we ook veel hoopgevende situaties: mensen gaan zelf aan de slag, maatwerkbedrijven maken mondmaskers en spatmaskers en Vlaamse bedrijven zetten een eigen productielijn op. De afhankelijkheid van het buitenland maakt ons kwetsbaar. Sinds de crisis ligt de klemtoon meer dan ooit op 'koop lokaal'. We moeten lessen trekken uit de afgelopen maanden en zorgen dat we het in de toekomst beter zullen aanpakken.

Minister, onze Vlaamse bedrijven – ik schreef eerst West-Vlaamse bedrijven omdat we ook een aantal West-Vlaamse bedrijven hebben die in deze sector werken – investeren in capaciteit om mondmaskers te produceren. Op welke manier kunnen we ervoor zorgen dat we in de eerste plaats focussen op de productie in Vlaanderen?

Wat is het plan van aanpak in deze context voor een Vlaamse strategische roerende voorraad mondmaskers?

De lokale besturen kopen mondmaskers aan. Bij de ene gaat het al wat vlotter dan bij de andere. Dat kan veel beter gecoördineerd gebeuren. Welke lessen kan Vlaanderen als bevoogdende overheid daaruit trekken voor de toekomst?

Het is aan het Federaal Parlement om de aanbestedingsprocedure in dat specifieke geval tegen het licht te houden, maar zult u als minister dit probleem tijdens het overleg aankaarten of welke rol kan Vlaanderen hierin spelen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Als mevrouw De Vreese een vraag stelt, komt het woordje West-Vlaanderen er meestal toch wel een keer in voor, wat ik helemaal niet erg vind.

Na de uitbraak van het coronavirus, heb ik een team van het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO), ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) en Catalisti, de speerpuntcluster chemie, en mijn kabinet de opdracht gegeven om te onderzoeken hoe we de productie van mondmaskers in Vlaanderen kunnen faciliteren en opstarten. Wij hebben contact gehad met heel wat initiatieven. Zij hebben heel veel bijkomende informatie opgevraagd, hebben ook altijd de technische en financiële haalbaarheid geanalyseerd en hebben gezocht naar synergiën en mogelijke samenwerkingen.

Ondertussen zijn er ook al enkele initiatieven opgestart om mondmaskers te produceren in Vlaanderen. Zo is er het initiatief van Van Heurck en Ontex voor de

productie van chirurgische maskers, en deze week is de samenwerking aangekondigd tussen Universiteit Antwerpen en Cartamundi voor de productie van FFP-maskers (Filtering Facepiece Particles). Zowel Ontex als de Universiteit Antwerpen stonden in contact met VLAIO, PMV en Catalisti, maar besloten voorlopig zonder steun van de overheid de productie op te starten. Onze Vlaamse mensen komen niet elke dag in de krant met wat ze doen, maar er is wel een hele backoffice die helpt om te begeleiden, partners met elkaar in contact brengt en klaarstaat om steun te verlenen als dat wordt gevraagd.

Al heel snel bleek dat een aantal initiatieven voor de productie van mondmaskers – daar zit mijn grootste smart – te maken kregen en nog altijd hebben met een tekort aan geschikt filtermateriaal. Het gaat hier over de zogenaamde melt-blown grondstof. Voorlopig moeten die initiatieven de melt-blown grondstof vooral gaan aankopen in het buitenland, omdat er nog geen bedrijf is in Vlaanderen dat die melt-blown op grote schaal kan produceren voor chirurgische of FFP-maskers.

Onze mensen van VLAIO en Catalisti zijn nu aan het bekijken of ze de strategische productie van deze melt-blown grondstof kunnen verankeren in Vlaanderen. Dan zouden er heel veel van onze problemen zijn opgelost. Momenteel lopen gesprekken met geïnteresseerde bedrijven in Vlaanderen. De opstart van de productie van de melt-blown grondstof is dus van essentieel belang voor Vlaanderen, en is ook bijzonder complementair aan de initiatieven die de voorbije weken zijn opgestart om chirurgische en FFP-maskers te produceren in Vlaanderen. Hierdoor zouden zij deze melt-blown grondstof niet meer moeten gaan aankopen in het buitenland maar kan dit rechtstreeks in Vlaanderen geproduceerd worden. Daar zijn wij nu heel hard op gefocust.

U hebt zelf al gezegd, het is niet echt Vlaamse bevoegdheid. Vanuit onze bevoegdheden Economie en Innovatie, hebben we het team van VLAIO, PMV en Catalisti aan het werk gezet om die productie-initiatieven te bekijken, alsook de grondstof.

Minister-president Jambon en minister Beke hebben de voorbije weken samengewerkt om de aankoop van mondmaskers te organiseren. Dat is nog iets anders dan de productie. Ik focus mij op grondstofproductie en mondmaskerproductie. Mijn collega's zijn aan het kijken waar men ze kan aankopen, bijvoorbeeld voor de woonzorgsector of de thuisverpleging. Dit is gelopen in overleg met de federale collega's. Zij zijn het best geschikt om u daar volledig over te informeren.

Minister Somers heeft verschillende initiatieven gebundeld van lokale besturen die mondmaskers willen aankopen en hij heeft een handleiding gemaakt voor de lokale besturen. Hierbij moet je een goed onderscheid maken tussen chirurgische en FFP-maskers en de zogenaamde comfortmaskers. De mondmaskers die lokale besturen hebben aangekocht gingen vaak over dit soort comfortmaskers. Die hebben niet dezelfde kwaliteit als chirurgische of FFP-maskers, maar kunnen wel gebruikt worden door burgers in het dagelijkse leven of op het openbaar vervoer.

Mevrouw De Vreese, onze teams concentreren zich hoofdzakelijk op de strategische productie van chirurgische en FFP-maskers in Vlaanderen, en niet op die comfortmaskers. Wat betreft de manier waarop de aankopen zijn verlopen en als het gaat over de verpleging en dergelijke, ligt heel de organisatie bij de minister-president en minister Beke. De tips voor de lokale besturen zijn die van minister Somers. Maar onze diensten zoeken naar een manier om die grondstof bij ons geproduceerd te krijgen.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaike De Vreese (N-VA): Ik bedank de minister voor haar antwoord. Het stemt mij natuurlijk zeer tevreden dat er van die kant uit zoveel inspanningen zijn gedaan, dat een hele backoffice daarmee bezig is, en dat we ons hier zeer goed van

bewust zijn. Want we vragen van onze burgers om inspanningen te leveren om lokaal te kopen, maar dan moeten we zelf natuurlijk ook het goede voorbeeld tonen. Bij het uitschrijven van overheidsopdrachten moeten we ook een regionale reflex hebben, denk ik. Dat kunnen we doen door bij het uitschrijven wat meer gewicht te geven aan criteria zoals lokale verankering, Vlaamse tewerkstellings-opportunities en kwaliteit.

De wet op de overheidsopdrachten moet het mogelijk maken om kleine en middelgrote ondernemingen meer toegang te geven tot overheidsopdrachten. In dit regeerakkoord en in de beleidsnota staat daarover het volgende: "Samen met de lokale besturen blijven we actief de lokale ondernemers steunen en zetten initiatieven op voor succesvolle e-commerce op hun maat. We ontwikkelen daarbij een strategie om het kopen bij Vlaamse ondernemingen en lokaal nieuw makerschap te stimuleren. Daarbij helpen we de lokale ondernemers om hun positie in de omwenteling naar fygiitaal kopen te bepalen en indien nodig te ondersteunen."

Eind 2019 publiceerde de Unie van Zelfstandige Ondernemers (Unizo) een nota met als titel: Aanbestedende overheden "winkelhieren" nog niet genoeg. Daaruit blijkt onder andere dat kmo's in dit land beduidend minder aanbestedingsprocedures binnenhalen dan andere landen, en dat 42 procent van de overheidsaankopen indirect naar het buitenland gaan. Er is dus nog wel wat werk aan de winkel.

Ten slotte is het zeer belangrijk dat de garantie op kwaliteit te allen tijde gewaarborgd en gecontroleerd wordt. De kafkaïaanse toestanden die we hebben meegemaakt met de aankoop van mondklaskers moeten we absoluut vermijden in de toekomst. We moeten er een les uit trekken.

We moeten aandacht hebben voor bedrijven, om die grondig te screenen op hun mogelijke frauduleuze of criminele achtergrond. Ik verwijs daarbij naar het voorbeeld van Avrox, dat zeer uitgebreid in de media is gekomen. Cowboys moeten we maximaal weren.

Minister, hoe kunnen we in het wettelijke kader van de overheidsopdrachten meer gewicht geven aan criteria zoals lokale of regionale verankering en lokale tewerkstelling? Hoe kunnen we onze opdrachten scherper stellen, zodat de kwaliteit wordt gegarandeerd? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat bedrijven met een frauduleuze of criminele achtergrond maximaal worden geweerd? Hoe zouden we dat nog extra kunnen doen?

De voorzitter: De heer Vanryckeghem heeft het woord.

Kurt Vanryckeghem (CD&V): Minister, collega's, ik maak gebruik van de vraag van collega De Vreese om de discussie iets breder open te trekken dan enkel over de mondklaskers. We weten al een tijdje dat we een beetje achterophinken bij het Europese streefcijfer voor deelname van kmo's aan overheidsopdrachten. Om dat geld in de lokale economie te houden werd in Limburg – niet in West-Vlaanderen, minister – een platform in het leven geroepen dat met respect voor de overheidsopdrachtenwetgeving toch de mogelijkheid biedt aan onze lokale ondernemers om kans te maken een overheidsopdracht binnen te halen.

Ondernemers kunnen zich op dat platform gratis registreren. Op basis van de werken, diensten en producten krijgt de onderneming dan een code wanneer een gemeente voor een overheidsopdracht een beroep wil doen op lokale ondernemers of ondernemers uit de buurt. Het platform genereert een lijst van ondernemingen die zich hebben geregistreerd, of die interesse zouden hebben in de opdracht. Uit de lijst van die geregistreerde bedrijven kunnen steden en gemeenten dan een keuze maken van bedrijven die ze zelf willen aanschrijven. Blijkbaar werd er eerder al een vergelijkbaar initiatief uitgerold in Gent.

Minister, ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat de drempels die kmo's ervaren om overheidsopdrachten binnen te halen, gesloopt moeten worden. Uiteraard moeten alle garanties van de overheidsopdrachtenwetgeving gerespecteerd worden, want het gaat nog steeds om publiek geld. En met dat geld moet het best mogelijke product of dienstverlening geleverd worden. Initiatieven rond deze platformen moeten een en-enverhaal zijn: garantie op prijs-kwaliteit maar toch een opportuniteit voor onze kmo's en de lokale economie. In deze tijden, waarin lokale ondernemers zwaar onder druk staan, wil ik u toch vragen of u een manier ziet om deze mechanismen breder over Vlaanderen uit te rollen, minister.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Collega's, ik heb misschien een lichtjes afwijkende mening in dit verhaal. Ik denk dat het collega Gryffroy was die gisteren nog in de plenaire in de discussie tegen zijn collega van Groen zei dat we moesten opletten dat we niet in een soort van protectionisme vervallen. Hij zei dat we ons niet mogen isoleren, en dat de handel die we in het verleden met al onze partners hadden en nog steeds hebben, heel belangrijk blijft.

Ik denk dat de heer Gryffroy het voorbeeld aanhaalde van diepvriesgroenten en spaghetti die we naar Italië verscheppen.

Nu, collega's, we zitten momenteel in een heel emotionele situatie wat mondklappers betreft, maar persoonlijk denk ik niet dat we massaal moeten gaan stimuleren dat we de productie van laagtechnologische producten naar Vlaanderen moeten halen. Ik denk dat onze strategie altijd geweest is om hoogwaardige en hoogtechnologische industrieën van de toekomst te scheppen, om op basis daarvan het economisch weefsel in Vlaanderen te versterken. Door een emotionele opwelling – die zeer begrijpelijk is, want er zijn daar ontegensprekelijk problemen mee geweest – hebben we nu de reflex dat alles Vlaams moet zijn; we moeten niet alleen Vlaams kopen, maar ook Vlaams produceren, het liefst in West-Vlaanderen, als ik de collega zo hoor. Ik denk dat dat een slippery slope is. Als we een strategische stok achter de deur hadden gehouden, hadden we die problemen kunnen minimaliseren. Daar moeten ongetwijfeld lessen uit worden getrokken. Maar of de productie in Vlaanderen massaal aan te moedigen daar het antwoord op is, daar heb ik grote vragen bij.

Ik ben econoom van opleiding. Er bestaat zoiets als comparatieve voordelen. Die theorie bestaat al sinds de achttiende eeuw en is al keer op keer bewezen, ook door moderne economen. Die theorie stelt dat je je als land of regio sterk kunt houden door in te zetten op die dingen die economisch de meeste meerwaarde hebben en dat je de andere zaken beter laat produceren door andere gebieden om ze dan aan te kopen. Ik ga een voorbeeld geven: we zouden alle laagtechnologische productie, van mondklappers tot paperclips, naar Vlaanderen kunnen halen, maar halen we daar het meeste voordeel uit? Neen, het meeste voordeel halen we uit de economische sectoren die de grootste toegevoegde waarde creëren. Als je de productie van het ene bevoordeelt ten opzichte van het andere, dan ga je uiteindelijk economische waarde verliezen. We moeten dus heel erg voorzichtig zijn met deze precaire situatie – waarvoor alle begrip – aan te wenden om de Vlaamse productie als de beste productie te gaan promoten. We komen daarmee op een heel gevaarlijk pad en gooien daarmee onze economische strategieën uit het verleden overboord.

Wat betreft het lokaal kopen, ben ik het ermee eens dat daar aandacht voor moet zijn. In Diest kijk ik als lokaal schepen ook natuurlijk altijd eerst naar handelaars die het dichtstbij gelegen zijn, maar bepalingen opleggen, zodat Vlaamse productie voorrang krijgt, dat is heel gevaarlijk.

De voorzitter: Collega Vande Reyde, mag ik vragen om rustig af te ronden? Ik begrijp uw punt en ik denk dat iedereen het zo ondertussen wel begrijpt.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Mijn excuses, ik ben soms een beetje van de wereld.

De voorzitter: U hebt ook een persoonlijk feit gecreëerd ten aanzien van collega Gryffroy, dus ik geef hem graag het woord. *(Opmerkingen van Maurits Vande Reyde)*

Andries Gryffroy (N-VA): Het is niet omdat ik niet in beeld ben, dat ik het niet gehoord heb, Maurits. U hebt maar één stukje uit mijn tussenkomst van gisteren geciteerd, namelijk het spaghetti- diepvries en frietenverhaal. Maar ik heb ook gezegd – en dat is wat collega De Vreese wil aanduiden – dat we ook moeten gaan nadenken of bepaalde strategische producten niet beter hier bij ons geproduceerd worden, ook al is dat misschien duurder dan ze te laten produceren in China. Het gaat om strategische producten. Daarvan zeg ik wel dat we inderdaad moeten kijken om ze te gaan verankeren in die bestekken. Ik heb niet gezegd dat je dat volledig moet gaan doen, maar wel voor een aantal strategische producten.

De voorzitter: Dank u voor deze correctie.

De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Het is niet de gewoonte dat twee Open Vld-leden op dezelfde vraag tussenkomen, maar ik sluit me toch wel aan bij collega Vande Reyde. *(Opmerkingen van de voorzitter)*

Collega Gryffroy, collega De Vreese ging echt wel verder. Ze pleitte ervoor om in aanbestedingsprocedures Vlaamse producten voorrang te geven en dat vind ik een heel gevaarlijk pad om te bewandelen. Als je dat gaat doen, dan ga je regelrecht in tegen waar wij als Vlaanderen heel veel voordeel uit gehaald hebben, namelijk een open economie. Als alle landen dat zouden doen, dan vrees ik dat de West-Vlaamse bedrijven niet genoeg zullen hebben aan de productie van eigen mond-maskertjes om overeind te blijven. Ik denk dus dat we daar echt mee moeten opletten en dat pad niet mogen inslaan. Ik begrijp de emoties en de bezorgdheden rond strategische goederen. Misschien moeten we eens kijken of we daarvoor op een rendabele manier een productielijn kunnen opzetten, maar ik zou toch echt willen waarschuwen om in alle emotie niet het verkeerde pad in te slaan en geen protectionistische reflex te kweken. Ik vrees dat we daar op langere termijn, maar ook op middellange termijn, serieus nadeel van zullen ondervinden. Dat is echt wel een boodschap die collega Vande Reyde gegeven heeft en die ik met heel veel plezier ondersteun.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Ongena, we hebben toevallig de eerste bijeenkomst van onze taskforce Export gehad. De minister-president en ikzelf zaten maandag samen met de mensen van Flanders Investment & Trade (FIT), het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) en de vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties. Weet u wat daar de grootste zorg is? Uiteraard de export opnieuw op gang trekken, maar ook: de interne Europese markt vrijwaren. Men maakt zich heel grote zorgen dat veel landen nu extra maatregelen zouden durven te treffen en dat dus de grootste concurrentie voor onze producten zal komen van onze eigen interne markt. Mijn basisstelling is dus: laat ons die interne markt absoluut vrijwaren, zodat we onze producten kunnen blijven uitvoeren, zeker onze landbouwproducten. Iedereen heeft het over de korte keten en dat we terug naar de boer moeten. Ik ben daar een hevige voorstander van. Maar we mogen niet vergeten dat onze landbouw op export gericht is. Ik vind dat al een goede zaak.

De eerste vaststelling, waarover collega De Vreese het heeft, is dat dit wel eens een reflex van veel landen zou kunnen zijn. Het is van belang dat we daar het

speelveld gelijk houden. Als wij zeggen dat wij daar niet aan meedoen, moeten de anderen dat ook niet doen. Anders steken wij onszelf in een moeilijke positie. Dat moet intra-Europees zeker bewaakt worden.

Collega Vande Reyde, ik volg u niet helemaal. De hele crisis rond de mondmaskers heeft bij mij echt de zoektocht gestimuleerd. Zijn we, in uw redenering, niet te ver doorgeslagen? Moeten we niet bekijken of, in het kader van de veiligheid, sommige zaken niet beter bij ons worden gehouden? Daar vind ik mondmaskers, zeker de chirurgische en de FFP-maskers, wel een goed voorbeeld van. Op een bepaald moment had ik een chirurg aan de lijn die mij zei dat hij nog voor vijf dagen maskers had. Je kunt nu wel zeggen dat we een grotere voorraad moesten hebben, maar sindsdien zijn wij met onze administraties beginnen zoeken naar wie ze bij ons kan produceren en – en dat wist ik niet – waar de grondstof zit. Tot mijn vreugde zijn er al een aantal die zeggen dat ze gaan produceren, zonder dat ze steun vragen aan de Vlaamse overheid. Dat is een hele goede zaak! Dat betekent dat het kan als je er aandacht voor hebt. Maar het probleem van de grondstof is nog niet helemaal opgelost. Als we creatief nadenken, kunnen we ook dat opgelost krijgen. Dan staat niets nog in de weg, collega Vanryckeghem, dat ook lokale kmo'ers dat mee in het productieproces van een pak andere dingen opnemen. Er zijn nu maatwerkbedrijven die klaar zijn om in te spelen op die trend. Maar de grondstof is er niet. Er is een schaarste van grondstoffen. Je weet dat die grondstof niet aan de bomen groeit. Je weet dat het een kwestie van technologie is om die grondstof bij ons te krijgen. Dan staat niets het nog in de weg dat wij dat op een goede manier bij ons kunnen produceren.

Daar zit bij mij het à côté'tje of het accent dat ik wil leggen op het akkoord dat ik heb over het feit dat we een exporteconomie zijn. Het is wel goed dat we ons na deze crisis eens bezinnen en dat we bekijken of we niet bepaalde zaken nodig hebben bij ons en of we niet mee moeten zoeken hoe we op een uiteraard competitieve manier – ik heb niet gezegd dat we nog eens miljoenen euro steun zouden bijleggen – toegevoegde waarde in onze dienstverlening kunnen steken, om ervoor te zorgen dat dat bij ons ook gemaakt kan worden. Dan denk ik dat een paperclip nog iets anders is dan een mondmasker. Maar, collega Vande Reyde, ik verstond uw redenering en ik moet oppassen dat ik in mijn antwoord nu niet zelf te lang bezig ben.

Minister-president Jambon heeft in Terzake ook niet gezegd dat we alles in Vlaanderen moeten produceren. We moeten onze visie op wat strategische goederen zijn misschien een beetje aanscherpen. Dat debat zal de komende periode worden gevoerd. Dat is de reden waarom ik geïnteresseerd ben in die melt-blown grondstof. Ik wist niet dat die grondstof een probleem was. Ik heb daar ondertussen al heel wat lessen over gekregen.

Als je in je eigen regio tewerkstelling kunt creëren tegen een correcte prijs, dan creëer je ook een meerwaarde, natuurlijk. Maar goed, dit zijn zaken waarop we nu aan het werken zijn.

Ik zie dat er nu ook een heel grote flexibiliteit wordt getoond. Onze textielindustrie in Vlaanderen staat heel sterk. Nog eens, als dat grondstofprobleem opgelost raakt, denk ik dat we de rest ook kunnen oplossen.

Collega's, het is niet omdat we op export georiënteerd zijn dat we het lokale kopen niet heel fel zouden mogen stimuleren. In die zin begrijp ik wat collega Vanryckeghem zegt. Ik ben ook lang schepen geweest. Op een bepaald moment hebben wij in onze aanbestedingen parameters opgenomen over de kilometers die mogen gereden worden, om dat nu net te stimuleren. Als een bedrijf weinig kilometers moet rijden om bij de werf te geraken, kan dat een positieve impact hebben op het geheel.

Je kunt er dus wel met objectieve criteria ook voor zorgen dat bedrijven uit de buurt zeker ook kansen hebben. Ik vind het helemaal niet fout dat we dat bekijken.

Het zou wel fout zijn, mochten ze sowieso voorrang krijgen, zonder dat er enige objectieve maatstaf is, maar je kunt daar wel op een intelligente wijze mee spelen.

Collega Vanryckeghem, of we dat op het Vlaamse niveau moeten tillen, daar zou ik nog eens over willen nadenken, als u me toelaat. Ik vind het goed dat de provincie dat doet, dat daar ook lokale initiatieven worden genomen. Ik ben er nog niet helemaal van overtuigd dat we dat Vlaams moeten doen, maar ik neem het wel mee. We zullen wat in Limburg gebeurt, ook eens grondig bekijken, om te zien of dat iets heeft.

Ik heb dus geprobeerd, helemaal in overeenstemming met mijn partijachtergrond, om het ene en het andere in evenwicht te brengen.

De voorzitter: Collega De Vreese, u hebt een ideologisch debat losgeweekt.

Minister Hilde Crevits: Binnen de meerderheid. Dat is nog het grappigste.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaïke De Vreese (N-VA): Ik denk eigenlijk dat collega Gryffoy daarnet ook zeer duidelijk is geweest. Het is helemaal niet zo dat we plotseling een compleet protectionistische reflex zouden hebben. Jullie trekken dat wat op flessen in dit debat. Mijn vraag ging heel duidelijk over mondkmaskers en dergelijke meer. Het ene sluit het andere niet uit. Minister, ik heb u dat daarnet ook horen zeggen. De verklaringen van minister-president Jambon zijn op dat vlak ook zeer duidelijk geweest. Ik kan alleen nog maar eens benadrukken dat onze export in Vlaanderen enorm belangrijk is. De productie van mondkmaskers had onze export echter niet doen kelderen. We hebben het daarover net ruimer gehad.

Minister, ik zie ook dat u maximaal inspanningen levert. De verontwaardiging bij de Vlamingen is echt wel enorm, dus ik vind echt wel dat we die inspanningen móeten leveren. De Vlaming vindt het ook echt onaanvaardbaar dat er bij zulke belangrijke dossiers onregelmatigheden gebeuren. Er moet nog verder worden uitgezocht wat daar precies aan de hand is. Ik heb dat daarnet ook gezegd. Dat zal wel federaal gebeuren. Minister, zoals u ook zei, bij het uitschrijven van een opdracht kunnen we wel focussen op Vlaamse tewerkstellingsopportuniteiten, garanties op kwaliteit en controle en natuurlijk – wat ik zeer belangrijk vind – het weren van bedrijven met een frauduleuze of criminele achtergrond.

We zullen het hier gegarandeerd nog verder over hebben. Er zullen uit dit debat misschien ook nog verdere vragen komen. Ik kijk daar zeker naar uit.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Maaïke De Vreese aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de impact van de coronacrisis op de beleveniseconomie – 2472 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaïke De Vreese (N-VA): Minister, ik heb deze vraag vorige week ingediend. Ondertussen zijn er een aantal initiatieven genomen door de Vlaamse Regering om een aantal sectoren extra te ondersteunen. Naast het Vlaams noodfonds heeft de Vlaamse Regering beslist de dagpremie van 160 euro per dag te verlengen voor ondernemingen die nog steeds verplicht gesloten moeten blijven, waaronder de wellnesszaken, pretparken, bioscopen en discotheken. Een tweede compensatie van

2000 euro is ingevoerd voor bedrijven die wel weer open mogen, maar hun omzet niet zien terugkeren naar de niveaus van vroeger. Een voorwaarde is dat hun omzet in een maand met meer dan 60 procent naar beneden dook.

Door het uitbreken van de coronacrisis gingen Vlaanderen en de wereld eventjes op slot. Sectoren die de kern uitmaken van de beleveniseconomie, zoals luchtvaart, toerisme, horeca, sport, cultuur en evenementen liepen daardoor grote schade op. Door de jaren heen hebben we een verandering gezien in het consumentengedrag: consumenten blijken graag bereid een hogere prijs te betalen voor een unieke, exclusieve en op maat gesneden belevenis in plaats van een tastbaar product of dienst. Dat transformeerde onze maatschappij en economische sectoren, maar de coronacrisis zal een sterke impact hebben op onze beleveniseconomie. De sectoren zullen zich waarschijnlijk moeten omvormen, en belevenissen worden wellicht beslotener, exclusiever en duurder.

Door de coronacrisis is onze beleveniseconomie tot een abrupt halt gekomen. Nu moet dat dus stilleggen terug op gang komen, op een zeer veilige of zo veilig mogelijke manier.

Minister, ik zal toch nog mijn vragen aan u stellen.

Zoals u allen, krijg ik inderdaad ook nog mails binnen, bijvoorbeeld van de huwelijkssector. Minister, wat is uw reactie op deze vragen?

Hoe kunnen we de bedrijven in onze beleveniseconomie perspectief bieden? Hoe ziet u de beleveniseconomie evolueren? Welke impact zal de coronacrisis hebben? Welke veranderingen schat u in qua schaalvergroting en mogelijke overnames?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw De Vreese, u hebt het ook zelf al gezegd, voor het eerste deel van uw vragen kan ik verwijzen naar de plenaire vergadering van gisteren. Mevrouw D'Hose heeft gisteren ook een vraag gesteld, het ging dan vooral over b2b, congressen, events. Ik heb zelf de blik verruimd naar feestzalen en dergelijke omdat ik het echt verschrikkelijk vind dat zaken die vaak al van generatie op generatie, van ouders op kinderen, overgaan en die gespecialiseerd zijn in grote feesten, vandaag gewoon geen perspectief hebben. Dat zal wellicht veranderen wanneer de matrix er is, de Event Risk Matrix.

Minister-president Jambon zei me dat minister Demir, die de exitstrategie voor die brede eventsector beheert, deze week een stukje van die matrix publiek zou maken. Tegen begin juli zouden we het volledige schema krijgen. Ik hoop dan ook dat daar spoedig een perspectief komt, dat is het allerbelangrijkste voor de sector. Wij geven hen natuurlijk ook de coronahinderpremie. Dat is sowieso het geval voor de feestzalen omdat zij gesloten blijven, voor anderen is dat de compensatiepremie van 2000 euro.

We willen iedereen helpen om door deze moeilijke periode te komen, maar er is vooral een heropleving van die sectoren nodig en dat zal vanuit die bedrijven zelf moeten komen. Maar dan hebben ze natuurlijk wel perspectief nodig en moeten ze weten wanneer ze aan de slag kunnen.

Ik kan daar vandaag nog geen antwoord op geven omdat dat perspectief er nog niet echt is. Ik hoop dat dit volgende week duidelijker wordt wanneer de Event Risk Matrix er is.

Wat de langetermijnevoluties betreft, maakt u het mij nu moeilijk met uw vraag. Eigen aan deze sector is de grote diversiteit aan ondernemers die in wisselende verbanden samenwerken aan evenementen. We zullen dus eigenlijk pas zien hoe

alles evolueert en hoe creatief ze zijn wanneer ook dat openingsperspectief er weer is. Ik ben er wel van overtuigd dat de sector zich voor een deel zal kunnen herstellen. Het is een heel dynamische sector. We zien nu al bedrijven die zich helemaal aan het heruitvinden zijn, maar alles staat of valt natuurlijk met het terugdringen van het virus. Ik had deze zomer normaal gezien ook een groot trouwfeest, dat is nu een jaar uitgesteld, maar niemand weet hoe het virus zal evolueren. Ik hoop oprecht dat het allemaal duurzaam kan worden.

We zijn intussen bijna half juni en ik hoop heel snel dat openingsperspectief te hebben. Als dat er is, kunnen we naar de sector luisteren om te zien hoe die sector die toekomst ziet. Over de budgettaire kant van de zaak heb ik gisteren al een antwoord gegeven in de plenaire vergadering. Ik zie de sector trouwens in de loop van de volgende week.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaïke De Vreese (N-VA): Minister, de bal ligt inderdaad voor een stuk in het kamp van de beslissingen die worden genomen op de Nationale Veiligheidsraad. Daarbij staat gezondheid voorop.

De Vlaamse Regering heeft alleszins al enorm haar best gedaan om verdere ondersteuning te bieden en ik hoor ook een heel grote betrokkenheid bij deze sector.

Het komt er ook op aan de steunmaatregelen en de sector goed op te volgen. Nu moet inderdaad werk worden gemaakt van een exitstrategie samen met de volledige Vlaamse Regering.

Wat natuurlijk ook belangrijk is, is dat de sector toegankelijk blijft. Dat is een inspanning die de sector zelf moet leveren. Minister, ik sluit me bij u aan wanneer u zegt dat deze sector enorm creatief en veerkrachtig is en dat veel daar zal van afhangen.

Ik kijk uit naar het toekomstperspectief want we horen natuurlijk wel de noodkreeten van de sector, waar we mee begaan zijn.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw De Vreese heeft goed aangevuld. Ik ben enigszins bezorgd over de toekomst van de sector, maar anderzijds heb ik vertrouwen in de dynamiek, de creativiteit en de veerkracht – een belangrijk woord dezer dagen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Maurits Vande Reyde aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de werkzaamheden van het economisch relancecomité – 2476 (2019-2020)

VRAAG OM UITLEG van Maurits Vande Reyde aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het industriebeleid en het industrieforum – 2477 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Het economische relancecomité is opgericht en samengesteld. Hoe zullen de werkzaamheden verlopen? Welke timing is er vooropgesteld? We hebben gisteren een resolutie goedgekeurd. Hoe zal die daarin worden verwerkt? Welke concrete stappen mogen we verwachten?

In het regeerakkoord is opgenomen dat er een industrieforum opgericht zou worden voor halfjaarlijks overleg. Dat moet ook nadenken over de grote uitdagingen op het vlak van artificiële intelligentie, industriële ontwikkeling enzovoort. Het heeft een beetje dezelfde scope als het relancecomité. Zullen die samenwerken of zelfs in elkaar opgaan? Welke output kunnen we daarvan verwachten?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Vande Reyde, de eerste bijeenkomst van het industrieforum was gepland op 13 maart. Wegens de uitbraak van de coronacrisis in deze periode en de urgentie van overleg over de aanpak van deze crisis, heeft dit niet kunnen plaatsvinden. We stellen vast dat de meeste industriële sectoren zich relatief gezien vrij goed hebben kunnen handhaven in de periode van acute crisis. De gerapporteerde omzetverliezen zijn in vergelijking met sommige zwaarder getroffen sectoren doenbaar. Sommige industriële activiteiten, zoals voeding en farma, behoorden ook tot de zogenaamde essentiële sectoren die absoluut moesten kunnen blijven produceren.

De grootste zorg is het op peil houden van de solvabiliteit van onze ondernemingen. Daarom heeft de Vlaamse Regering ook een aantal maatregelen uitgewerkt. Er zijn vijf grote uitdagingen die zeker blijven bestaan. De eerste is de digitale uitdaging. We hebben het daar al uitgebreid over gehad. De tweede is de duurzaamheidsuitdaging. De derde is de vaardighedenuitdaging. Zeker de vraag naar digitale vaardigheden zal spectaculair toenemen. Ook de transitie naar groene economie vraagt nieuwe competenties van mensen. Vierde is de geo-economische uitdaging. Van alle handelsblokken is de Europese Unie wereldwijd de grootste vrijhandelszone. Ten vijfde is er de productiviteits- en competitiviteitsuitdaging. We zijn een zeer productieve economie, zo niet de meest productieve van Europa, maar de productiviteitsgroei neemt af. Dat is iets wat we al langer zien. Sleutel-elementen daar zijn kostencompetitiviteit, investeringen in fysieke en digitale infrastructuur en in onderzoek, ontwikkeling en innovatie.

De specifieke aandacht voor de ondersteuning van de industrie zal een belangrijk onderdeel vormen van de economisch relance. Dat is de reden waarom ik uw vragen in die volgorde heb beantwoord. De industrie is immers de basis van de innovatiekracht in Vlaanderen en staat borg voor onze internationale competitiviteit en export.

En zo kom ik bij de relance die nu bezig is. Het economisch relancecomité onder voorzitterschap van professor Koenraad Debackere is reeds twee maal samengekomen. Alle experten hebben vanuit hun deskundigheid reeds een inbreng geformuleerd. Er is geen vrij zitje meer, collega Vande Reyde, maar ik heb begrepen dat er gisteren een voorstel van resolutie is ingediend in het parlement, wat een goede zaak is. Ik dacht dat dit kwam door mijn suggestie in de plenaire vergadering, maar dat zal wel niet helemaal correct zijn.

Het is de bedoeling dat er begin juli een eerste rapport wordt besproken met de Vlaamse Regering. De hoorzittingen die jullie hebben gedaan, zijn tijdig en goed gebeurd. De voorzitters van de twee relancecomités houden ook contact met elkaar in functie van een heel goede afstemming.

De opdracht van het economisch relancecomité houdt in onderbouwde voorstellen te formuleren aan de Vlaamse Regering om de relance vorm te geven. De experts

hebben van ons de vrijheid gekregen om voorstellen uit te werken, maar uiteraard zal de regering beslissen wat er uiteindelijk zal gebeuren.

Het herstelplan met de solvabiliteitsmaatregelen is ondertussen beslist. Onze teksten zijn aan het economisch relancecomité ter beschikking gesteld. We willen zo snel mogelijk een aantal elementen operationaliseren. Dat heb ik ook aan jullie gezegd.

De industrie is wel betrokken geweest in de taskforce in het kader van corona. Er waren vergaderingen halverwege maart om onmiddellijk de vinger aan de pols te kunnen houden. Daar zaten Essenscia, Fevia, Agoria en Fedustria in.

Ik zal nu samen met de minister-president bekijken hoe we op korte termijn het industrieforum opnieuw bijeen kunnen roepen, maar alles is door corona in een andere versnelling gekomen. Er is betrokkenheid in functie van de economische relance om, als we daar zicht op hebben, het industrieforum ook een taak te geven in die relance om samen te werken.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Minister, het is fijn te horen dat er al bijeenkomsten zijn geweest. Gisteren is er in de late uurtjes in de plenaire vergadering een voorstel van resolutie goedgekeurd. Er waren interessante debatten over, er zijn persartikelen over verschenen, goede en ook minder goede. De resolutie is er in elk geval, en dat is toch een belangrijk document van dit parlement. Het gaat over zaken die wezenlijk zijn. Het is ook een vrij lijvige resolutie.

Ik zit wel nog wat met de vraag hoe we onze inbreng vanuit het parlement zo goed mogelijk kunnen vertalen naar dat relancecomité. U zegt dat uiteindelijk de regering de beslissingen zal nemen, maar ik zou dat een klein beetje willen corrigeren: uiteindelijk is het het parlement dat de finale beslissing moet nemen. De betrokkenheid bij de werkzaamheden, zowel bij het industrieforum als bij het relancecomité, is nog altijd enorm belangrijk.

Ik begrijp dat er geen plaats is aan de tafel – veilige afstand en zo, dat begrijp ik allemaal –, maar kunnen we op een of andere manier toch onze resolutie komen toelichten en ook een gedachtewisseling of een concreet stappenplan met dat relancecomité bespreken om er zeker van te zijn dat dat werk niet verloren zal gaan en dat we niet gaan komen met een soort eindrapport waar het parlement dan nog eens over moet discussiëren. Op die manier wordt het natuurlijk moeilijk.

De vraagstukken over bijvoorbeeld globalisering en protectionisme die we daarnet hebben aangeraakt, zijn toch belangrijke zaken om mee te geven en de gedachten van het parlement daarover duidelijk te maken.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Ik heb twee heel concrete vragen, zowel over het industrieforum als het relancecomité. Wat is de exacte samenstelling van het industrieforum? Hoe is de verhouding met de sociale partners? Ik herinner mij een SERV-advies (Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen) waarin zij expliciet vroegen om betrokken te worden en om feedback te krijgen van het industrieforum.

Ik neem aan dat wij niet worden uitgenodigd aan de tafel van het relancecomité. Dat zou misschien een beetje voor evenwicht kunnen zorgen in de ideologische samenstelling. Wij hebben de GEES-adviezen (Groep van Experts die belast is met de Exit-Strategie) publiek gemaakt. Misschien is het zinvol om hetzelfde te doen met de adviezen van de beide expertencomités, het economische en het maatschappelijke, zodat we daar iets meer inzicht in hebben. Dan kan het parlement

daar verder mee aan de slag. Transparantie in het debat kan alleen maar zorgen voor een groter draagvlak en een daaropvolgende botsing van ideeën in dit parlementaire forum.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Het is een historisch moment, zou ik zeggen: ik ben het eens met mevrouw Gennez. *(Gelach)*

Over de opmaak van de verslagen over wat er gebeurt binnen die comités, begrijp ik de vraag van de heer Vande Reyde. Maar je kunt daar uiteraard die kritiek bij zetten, maar dan begin je over evenwichten, zoals mevrouw Gennez zegt.

Een verslag naar het parlement brengen, zoals ook gebeurt bij de GEES, heeft ook de mogelijkheid dat we via vragen om uitleg in de commissie of zelfs met bijkomende resoluties, die dan meer in detail gaan over bepaalde onderwerpen, wel degelijk de regering kunnen bijsturen. Het mooiste voorbeeld is wat beslist is en maandag op de persconferentie gezegd is, zeker als het gaat over de sociale maatregelen. Dat is gebaseerd op een resolutie die enkele weken daarvoor werd goedgekeurd en waarin duidelijk stond dat we aan de regering vroegen om tegen 5 juni een aantal zaken te doen. Er is niet gestart op 5 juni, maar op een paar dagen na is men wel degelijk naar buiten gekomen met een aantal voorstellen die in lijn zitten met de resolutie. Ik denk dat de werking rond vragen om uitleg, een verslag krijgen, eventueel een hoorzitting of een resolutie, maakt dat wij vanuit het parlement, de wetgevende macht, wel degelijk de uitvoerende macht kunnen bijsturen. We moeten er vooral over waken dat we dat element kunnen handhaven.

Ik heb omtrent het industrieforum nog een bijkomende bekommernis, als ik het zo mag uitdrukken. Het industrieforum is niet nieuw, dat is gewoon beslist in het regeerakkoord. Daarin staat duidelijk dat er halfjaarlijks een overleg plaats zal hebben rond het industrieel beleid met de belangrijkste industriële sectororganisaties. Overleg is uiteraard goed, maar ik weet uit het verleden dat een dergelijk overleg vaak resulteert in enkel het focussen op de eigen belangenbehartiging op korte termijn en op het verdelen van de mogelijke taart, vooral dan de financiële taart. Ik wil erop aandringen dat er voldoende expertise aan bod komt die ervoor zorgt dat we wel degelijk met een visie naar buiten komen vanuit dat industrieforum en dat het er niet enkel over gaat hoe men de taart verdeelt en hoe men zijn eigen belang kan verdedigen.

Robrecht Bothuyne (CD&V): De betrokkenheid van het parlement is bijzonder belangrijk bij relancewerkzaamheden maar ook bij het economisch beleid tout court. Gisteren al hebben leden van de diverse relancegroepen en -comités onze resolutie opgevraagd, collega Vande Reyde. Die circuleert daar al en is dus al terechtgekomen bij degenen die ermee aan de slag kunnen en moeten gaan.

De resolutie zegt ook heel uitdrukkelijk dat we aan de Vlaamse Regering stelselmatig een rapportering zullen vragen over de relancewerkzaamheden. Ik denk dat we hier in de commissie op regelmatige basis het debat gaan voeren met de minister maar uiteraard ook met het relancecomité. Op het moment dat we een zicht hebben op een bijna-eindproduct, zullen we die mensen uitnodigen in het parlement en rechtstreeks met hen het debat aangaan op basis van de resolutie en van ons aller inzichten en ook op basis van hun werk. Ik denk dat we daarmee heel kort op de bal kunnen spelen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dankjewel. Ik ben een beetje verbaasd over de teneur van sommige tussenkomsten. Ik heb nog eens opgezocht wat een resolutie nu eigenlijk is. Een resolutie is een tekst van het parlement met aanbevelingen aan

de regering. Het heeft ook politiek gezag, en in de jaarlijkse beleidsbrief moet de regering zeggen wat ze met de resoluties van het parlement heeft gedaan.

Ik ben ook parlamentslid geweest, en voor mij persoonlijk heeft een resolutie toch een bijzondere waarde. Als er een eensgezindheid is tussen drie partijen van de meerderheid die een resolutie neerleggen, vind ik het toch wel raar dat er precies wantrouwen is over wat ermee wordt gedaan. Als de oppositie dat vraagt, dan begrijp ik dat. Maar dat de meerderheid zich daar grote zorgen over maakt, dat vind ik wat verbazend, temeer omdat ik er in de dertien jaar dat ik minister ben, echt niet om bekend sta dat ik geen openheid in debatten zou toestaan of niet bereid zou zijn om grondig van gedachten te wisselen.

Ik heb er ook geen enkel probleem mee mochten jullie voorzitter Koen Debackere binnen twee weken bijvoorbeeld uitnodigen om eens langs te komen. Dat is allemaal perfect voor mij, want de relance zal onze gezamenlijke intelligentie vragen. Ik houd ook wel van de botsingen die er zijn. We hebben daarnet een kleine discussie gehad binnen de meerderheid. Sowieso gaan er grote discussies zijn over de keuzes die we maken, maar uiteindelijk moet elke discussie die we hebben in het belang zijn van het herstel en van het toekomstperspectief voor onze economie. En daar is elke insteek voor mij bijzonder waardevol.

Wat de resolutie zelf betreft: ik weet niet of ze rechtstreeks in de plenaire zal worden geagendeerd of dat ze eerst naar de commissie gaat. Dat is jullie agenda. Maar sowieso zitten jullie qua timing zeker en vast goed. Ik heb gisteren ook nog eens in het parlement meegegeven dat dat sowieso zeer goed zit.

Ik kijk dan nog even naar de andere vragen. Wat de samenstelling betreft, collega Gennez, had ik gezegd dat Essenscia, Fevia, Agoria en Fedustria daar in zitten, plus de Vlaamse Regering. Maar zoals ik zei, zijn we nu bezig met de relancecomités. Je hebt het maatschappelijk relancecomité, en het economisch relancecomité gaat dan naar de regering, naar de groep waar de sociale partners in zitten. Het is dus niet zo dat die sociale partners niet betrokken zijn, zij gaan uiteindelijk mee het finale voorstel uitwerken dat dan voor besluitvorming naar de regering gaat.

Wat de verslagen betreft: het lijkt mij absoluut logisch dat de rapporten publiek worden. Het zou er nog aan moeten ontbreken dat dat allemaal in de geheime coulissen blijft liggen. Als je de samenstelling van je comité publiek maakt, zal het rapport ook publiek verschijnen. Ik vind het iets anders als het over de discussies gaat. Ik vind dat zo'n comité intern zwaar mag discussiëren, en mensen moeten in alle openheid kunnen discussiëren. Als je het dan eens bent en je schrijft een rapport, dan is dat een rapport van iedereen samen, tenzij men zou opteren voor minderheidsstandpunten die ingenomen worden. Dat is dan hun eigen keuze. Maar niet elke discussie die wordt gevoerd, moet je publiek maken. Zij moeten intern kunnen overleggen, en dan schrijven ze een rapport. Het lijkt mij dan ook logisch dat dat rapport publiek wordt gemaakt. Men moet ook wel kunnen werken aan gedragen documenten. Er is ook nog een onderscheid tussen de onafhankelijke werking van dat comité en de verwerking van de resultaten in de reflectiegroep met onder andere de sociale partners en de regering.

Die relanceresolutie werd gisteren al goedgekeurd in de plenaire, dus het debat is al volledig gevoerd. Dat is heel snel gegaan. Dat maakt het nog waardevoller, want het wordt nu al naar ons als Vlaamse Regering doorgestuurd. Jullie kunnen die resolutie ook aan het comité toelichten, en ik ben ook verplicht om de elementen die we wel en niet meenemen ook in de beleidsbrieven op te nemen. Collega Vande Reyde, je bent de vraagsteller, maar je bent met je partij ook deel van de Vlaamse Regering. Dat mag je ook niet vergeten, natuurlijk.

Tot hier mijn antwoorden. Ik kijk ook uit naar de boeiende inhoudelijke discussies die gevoerd zullen worden.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Ik wil opmerken dat door mijn vragen zeker geen wanhoop sijpelt, maar dat ik het volste vertrouwen heb in u, minister, en zeker ook in Koenraad Debackere, die in het universitaire weefsel een heel goede reputatie heeft. Dit is zeker geen blijk van wantrouwen. Het gaat fundamenteel over de rol van het parlement. Het is mijn hoogstpersoonlijke mening dat wij heel veel macht die ons eigenlijk toekomt, niet benutten. Het gaat niet alleen over dit soort zaken, maar over budgetten die worden gestemd. Ik denk dat het niet meer dan normaal is dat we bij zulke belangrijke zaken, zeker als we daarover een voorstel van resolutie hebben neergelegd, opvolging vragen. Daar blijkt echter zeker geen blijk van wantrouwen uit, en ik ben er zeker van dat we van deze mensen de nodige feedback zullen krijgen, zowel van de meerderheid als van de oppositie.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Steven Coenegrachts aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de erkenning van Limburg als ontwrichte zone – 2495 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Mijn vraag gaat niet over de ontwrichte samenleving in Limburg. Ik kan de heer Vander Reyde trouwens geruststellen dat wij nog steeds de hechtste samenleving van het land zijn. We wachten trouwens nog altijd op de aanvraag van de stad Diest om deel te mogen uitmaken van onze mooie provincie.

U weet, minister, dat in de nasleep van de sluiting van Ford Genk de Vlaamse Regering samen met de Federale Regering, die hierin de eerste viool speelt, Limburg op 30 april 2015 erkend werd als ontwrichte zone. Dat had op het vlak van de bedrijfsvoorheffing voordelen voor bedrijven die willen investeren op ons grondgebied. Dit moest ervoor zorgen dat men werk creëerde. In de ontwrichte zones zijn sindsdien 8750 jobs gecreëerd. In de praktijk bleek dat je door die maatregel buitenlandse bedrijven kon overtuigen om op Limburgs grondgebied te investeren.

Dit is per definitie een tijdelijke maatregel, die ook bij Europa moet aangemeld en goedgekeurd worden. Door de economische effecten van de coronacrisis zien we dat de Limburgse economie nog altijd erg volatiel is en heel snel geïmpacteerd is door economische shocks. Er gingen ook in het federaal parlement stemmen op om die steunzone te verlengen. Dat is in eerste instantie een zaak van het federale niveau, maar de Vlaamse Regering zou in een dergelijk geval de regionale afbakening van die zones moeten bepalen.

Hoe staat u tegenover een verlenging van zo'n erkenning?

Plant u hierover overleg te plegen met uw federale en Europese collega's?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Uiteraard erken ik het belang van de ontwrichte zones voor het herstel van de economische activiteit en de werkgelegenheid. De fiscale steun is destijds toegekend door de Federale Regering via de wet op het competitiviteitspact en is er gekomen na sterk aandringen door de Vlaamse Regering. De

inhoudelijke uitwerking van de maatregel is volledig uitgewerkt in de federale wetgeving en koninklijk besluiten. De Vlaamse Regering is bevoegd om de gebieden te selecteren die in aanmerking komen voor de verminderde fiscale bijdragen en daarover een dossier in te dienen bij de federale overheid.

Bedrijven die investeren in de afgebakende steunzone kunnen dan een vrijstelling van 25 procent van de doorstorting van bedrijfsvoorheffing bekomen, gedurende een periode van twee jaar per extra arbeidsplaats die als gevolg van deze investering werd gecreëerd en die gedurende ten minste drie jaar voor kmo's of vijf jaar voor grote ondernemingen behouden blijft.

De Vlaamse Regering denkt nog altijd dat dit een nuttig en juist aanvullend instrument was om de competitiviteit van de ondernemingen in die drie regio's te verhogen.

Ik neem nu uw tweede en derde vraag. Toen ik uw inleiding hoorde, ging ik ervan uit dat u in de eerste plaats de zone Limburg bedoelt. Dat lijkt ook logisch. De ontworpen zone in Genk is goedgekeurd met het KB van 30 april 2015 en heeft een looptijd van zes jaar, dus tot 30 april 2021. Vanaf 1 mei 2021 zouden we de nieuwe steunzone kunnen erkennen. Ik ben principieel voorstander van de verlenging van de maatregel. We moeten uiteraard werken binnen het wettelijke kader dat werd gecreëerd met de wet van 15 mei 2014. De toegangspoort tot het afbakenen van een steunzone is een grootschalig collectief ontslag, waarna binnen een termijn van drie jaar daarrond een steunzone kan afgebakend worden.

Je kunt dus niet zomaar de huidige erkende zone verlengen. Als door de coronacrisis de voorwaarden voor een nieuwe steunzone voldaan zouden zijn, in Limburg of elders, kunnen wij inderdaad een nieuw dossier samenstellen en voorleggen aan de federale overheid.

Ik wil ook nog meegeven dat volgens de EU-wetgeving een heraanmelding van de huidige regionale steunkaart in het najaar mogelijk is. Dat betekent dat de bestaande kaart nog zal blijven lopen tot eind 2021. Het is dus nog wachten op de Europese richtsnoeren voor de regionale steun na 2021. Er zit dus nog wel een klein beetje onzekerheid op.

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Minister, dank u voor uw antwoord en voor de bereidheid om hierop verder door te gaan. In mijn vraagstelling zei ik al dat het vooral Europa is dat hier de spelregels afbakt. Wij moeten daarop letten. Als we hier al een bereidheid hebben, en als we die ook zien op het federale niveau, dan wachten we samen de duidelijkere regels af en bekijken dan hoe we ze kunnen toepassen, niet alleen in Limburg. Maar, minister, u snapt dat, waar het hart van vol is, enzovoort.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.